

Katowice 30.04.2022

dr hab. Piotr Pyc
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka

Zlecniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, pismo z dnia 01 marca 2022 r., zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Dotyczy:

Uchwały Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie nr 7/2022 z dn. 17.01.2022 r. w sprawie:

- Wszczęcia na wniosek Pana Kazimierza Dawidka przewodu na stopień doktora sztuk w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
- Wyznaczenia Recenzenta

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne, dr hab. Monikę Gardoń-Preinl prof. AMKP pisma sygnowanego datą 1 marca 2022 r. została dołączona następująca dokumentacja:

- dokumentacja Doktoranta
- praca doktorska

- Uchwała Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 17.01.2022 w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Kazimierza Dawidka

Złożona przez Doktoranta dokumentacja, zawiera kwestionariusz osobowy, dyplom ukończenia studiów wyższych, życiorys artystyczny, koncepcję pracy doktorskiej, wykaz dorobku artystycznego, osiągnięć artystycznych oraz dydaktycznych. W dalszej części dokumentacja zawiera kserokopie programów koncertów oraz afiszy.

Do dokumentacji dołączona została praca doktorska złożona z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz opisu dzieła pt. *"Artyzm i indywidualizm wirtuozerii obojowej na przykładzie wybranej salonowej literatury instrumentalnej na obój i fortepian w epoce romantyzmu"*.

Podstawowe dane o Kandydacie

Kazimierz Dawidek urodzony w _____ jest absolwentem Akademii Muzycznej w Krakowie (klasa prof. Jerzego Kotyczki), następnie kontynuował studia: w Monachium (klasa mistrzowska Hageny Wangenheima), we Freiburgu (klasa solistyczna Heinza Holligera) i w Berlinie (Filharmonia Berlińska – Lothar Koch).

Oboista-Solista Orkiestry Symfonicznej Państwowego Teatru Heskiego w Wiesbaden (Niemcy) w latach 1982-1991 docent w Akademii Muzycznej w Wiesbaden. Od 1992 jest wolnym muzykiem, koncertującym oboistą i pedagogiem. W roku 1997 założył Europejską Szkołę Obojową w Koblencji nad Renem, której absolwenci zdobyli ponad 100 nagród w młodzieżowych konkursach w Niemczech.

Od 1985 r. odbył wiele podróży koncertowych po całych Niemczech, a także do Włoch, Francji, Polski, Finlandii, Luxemburga, Federacji Rosyjskiej, Irlandii, W. Brytanii oraz do Ukrainy, Szwajcarii i Chin. Wystąpił z wieloma orkiestrami kameralnymi m.in. „Leopoldinum“ Wrocław, Śląska Orkiestra Kameralna, Münchener Kammerorchester. Członek New European Winds, Ensemble Zero oraz Collegium Novum w Szwajcarii w latach 2001-2010.

Kazimierz Dawidek jako solista wystąpił m.in. z orkiestrami symfonicznymi: Hessisches Staatsorchester – Wiesbaden, U. Schirmer, Nederland Radio Kamerorkest - P. Eötvös, Filharmonia Śląska - M. Blaszczyk, Filharmonia im W. Lutosławskiego we Wrocławiu - M. Pijarowski. Prowadził koncerty, kursy mistrzowskie oraz prawykonania na festiwalach muzyki współczesnej w Berlinie, we Frankfurcie, w Moskwie (Konserwatorium im. P. Czajkowskiego), St. Petersburgu (Sound Ways), Akademii w Kijowie, Mińsku i Lwowie, Londynie (St. James Square), Belfascie (Queen's University), Manchester (Royal Northern College of Music), a w Polsce: w Krakowie, Warszawie („Warszawska Jesień“), we Wrocławiu (Festiwal Polskiej Muzyki Współczesnej), Katowice (Ars Kameralis, Dni Muzyki Kompozytorów Śląskich).

Dokonał wiele nagrań, prowadził audycje muzyczne w rozgłośniach radiowych i telewizyjnych jak: Südfunk Stuttgart, Bayerisches Fernsehen, Sender Freies Berlin, Deutschlandfunk Köln, Deutsche Welle Berlin, Mitteldeutscher Rundfunk Lipsk, Radio France Paris, Polskie Radio Warszawa, Kraków, Katowice i Wrocław, Telewizja Polska, Schweizerischer Rundfunk, Radio „Svoboda“ St. Petersburg, DUX Recording Warszawa.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Kazimierza Dawidka pt. *"Artyzm i indywidualizm wirtuozerii obojowej na przykładzie wybranej salonowej literatury instrumentalnej na obój i fortepian w epoce romantyzmu"* przygotowana pod kierunkiem promotora prof. Marka Mleczkę składa się z dzieła artystycznego oraz opisu dzieła.

Dzieło artystyczne w tym przypadku składa się z płyty CD, na której zostały zarejestrowane następujące kompozycje:

1. Antonio Pasculli (1842-1924)

Gran Concerto su temi dall'opera „I vespri Siciliani” di Verdi

2. Johann Wenzel Kalliwoda (1801-1866)

Morceau de Salon op. 228

3. Antonio Pasculli (1842-1924)

“Le Api” – Studio caratteristico

4. Camille Saint-Saens (1835-1921)

Sonata D-dur op. 166

5. Antonio Pasculli (1842-1924)

Concerto sopra motivi dell'opera „La Favorita” di Donizetti

Dzieła zarejestrowane przez Doktoranta stanowią zbiór wirtuozowskich utworów XIX wieku. Wśród nagrań szczególnie wyróżniają się utwory Antonio Pasculliego, gdzie mnogość szybkich i skomplikowanych pod względem technicznym przebiegów sprawia, iż utwory stawiają wykonawcy bardzo wysoko poprzeczkę. Doktorant znakomicie wywiązał się ze wspomnianych trudności pokazując się ze swojej najlepszej strony, realizując w sposób brawurowy te wirtuozowskie fragmenty. Wykonawca prawdopodobnie stosował w wielu

miejscach oddech permanentny, dzięki czemu frazy są tak długie jak zapisał je kompozytor oraz nie pojawiają się żadne niepożądane przerwy w narracji. We wspomnianych przeze mnie utworach A. Pasculliego jedynym elementem gdzie odczuwałem pewien niedosyt było niewystarczające nawiązanie do włoskiego stylu muzyki operowej, szczególnie we fragmentach lirycznych oraz kadencyjnych.

W pozostałych utworach na płycie CD kandydat jawi się jako Artysta wszechstronny, w pełni ukształtowany, dysponującym pełnym, pięknym dźwiękiem obojowym w całej skali instrumentu, potrafiącym różnicować tym samym barwę w zależności od narracji utworu. W jego interpretacji utworów Saint-Saensa oraz Kalliwody znajdziemy bardzo interesujące rubata, które podkreślają romantyczne pochodzenie tych dzieł. Powinienem jednak zwrócić uwagę iż w wielu fragmentach tych utworów wykonawca zbyt swobodnie traktuje artykulację zapisaną w nutach, dokonując autorskich modyfikacji.

W przedstawionym przez Doktoranta dziele artystycznym moją uwagę zwróciła wzorowo zrealizowana przez pianistę Łukasza Dębskiego partia towarzyszącego fortepianu.

Reasumując, dzieło artystyczne jest prezentacją w pełni satysfakcjonującą i spójną pod względem muzycznym, a Doktorant ukazuje się jako Artysta dojrzały i kreatywny, pełen twórczych dociekań i aspiracji.

W opisie dzieła Doktorant przedstawił kilka wybranych, mistrzowskich utworów epoki romantyzmu na obój. Celem Jego było przedstawienie oboju nie tylko jako instrumentu lirycznego, lecz również zademonstrowanie jego możliwości wirtuozowskich, dorównujących innym instrumentom epoki romantyzmu.

Kandydat scharakteryzował elementy wirtuozerii w literaturze oraz przedstawił postać wykonawcy – artysty wirtuoza w XIX wieku, a także sposób w jaki oddziaływał na

publiczność poprzez wykonawstwo utworów brawurowych, wykraczających poza granice możliwości fizycznych i psychicznych przeciętnego wykonawcy.

W kolejnych rozdziałach doktorant przybliży nam definicję rodzącą się w XIX wieku muzyki salonowej, skierowanej do nowego rodzaju odbiorców (mieszczaństwa) oraz jaki wpływ miała ona na ewolucję mechanizmu obojowego.

Moim zdaniem najbardziej interesujący fragment pracy dotyczy osobistych obserwacji Doktoranta, podpartych wieloletnią praktyką wykonawczą i pedagogiczną. Stara się On udowodnić autorską tezę iż nawet przeciętny i niekoniecznie wybitnie uzdolniony oboista jest w stanie osiągnąć poziom techniki umożliwiający wykonywanie nawet najtrudniejszych technicznie utworów w literaturze obojowej. Aby osiągnąć ten poziom wirtuozerii Kandydat proponuje szereg ogólnie znanych, jak również własnych technik ćwiczenia.

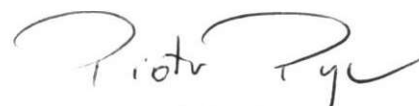
Doktorant proponuje również i opisuje zastosowanie modyfikacji mechaniki instrumentu w celu ułatwienia wykonywania najbardziej skomplikowanych partii. W tym jednak punkcie mam dosyć mieszane odczucia. Na estradach całego świata występują wybitni oboiści – wirtuozi wykonując najtrudniejsze dzieła literatury obojowej, jednak według mojej wiedzy żaden z nich nie dokonał tak głębokiej ingerencji w budowę instrumentu. Są to bardzo cenne oraz interesujące spostrzeżenia, ale wydaje mi się że propozycje Kandydata dotyczące modyfikacji instrumentu skierowane są do wąskiej grupy instrumentalistów.

Opis dzieła oceniam bardzo wysoko. Jest to obszerna publikacja absolutnie warta polecenia wszystkim adeptom gry na oboju zarówno początkującym jak i zaawansowanym. Niewątpliwie całość pracy Doktoranta cechuje gruntowna znajomość tematu. Uważam, iż problematyka określona w tytule pracy została przez Doktoranta przedstawiona w sposób należyty. Stanowi źródło naukowej, artystycznej oraz praktycznej wiedzy. Wzbogaca polską sztukę wykonawczą i stanowi twórczy wkład w rozwój dziedziny sztuki muzycznej.

Konkluzja

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny dzieła artystycznego w postaci nagranej płyty CD oraz przedstawionej pracy doktorskiej stwierdzam iż mgr Kazimierz Dawidek wykazał się dojrzałością i samodzielnością artystyczną, popartą wiedzą teoretyczną i praktyczną. W sposób wyczerpujący przedstawił zagadnienia zawarte w tytule pracy.

Niniejszym stwierdzam że praca doktorska mgra Kazimierza Dawidka spełnia wymagania art. 13 ust. 1 z dnia 14 marca 2003 roku.

dr hab. Piotr Pyc